

Sprawa C-228/23**Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym****Data wpływu:**

12 kwietnia 2023 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Conseil d'État (Francja)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

12 kwietnia 2023 r.

Strona skarżąca:

Stowarzyszenie AFAÏA

Strona pozwana:

Institut national de l'origine et de la qualité (INAO)

CONSEIL D'ETAT (rada stanu)

[...]

orzekająca

w postępowaniu sądowym

[...]

Biorąc pod uwagę następujące postępowanie:

W skardze i w replice, zarejestrowanych w dniu 22 października 2020 r. i w dniu 22 marca 2022 r. w sekretariacie wydziału postępowań sądowych Conseil d'Etat (rady stanu), stowarzyszenie AFAÏA wnosi do Conseil d'Etat (rady stanu) o:

1) stwierdzenie nieważności, z powodu nadużycia władzy, decyzji z dnia 4 lutego 2020 r., w drodze której institut national de l'origine et de la qualité (INAO, krajowy instytut ds. pochodzenia i jakości, Francja) oddalił wniosek tego stowarzyszenia o dokonanie zmian w Przewodniku do rozporządzenia (WE) Rady nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. i rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r. w zakresie, w jakim definiuje on pojęcie

chovu przemysłowego w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 889/2008;

2) nakazanie INAO dokonania odpowiednich zmian w Przewodniku w ciągu miesiąca od doręczenia swojej decyzji i podjęcia w związku z tym środków polegających na podaniu tych zmian do wiadomości publicznej w taki sposób, aby wskazać, że nowa wykładnia dotycząca definicji obornika pochodzącego z chowu przemysłowego nie ma już zastosowania ani nie obowiązuje;

[...]

Stowarzyszenie to twierdzi, że:

- INAO nie jest właściwe do ustanowienia dodatkowych środków w celu stosowania rozporządzeń (WE) nr 834/2007 i (WE) nr 889/2008;
- wykładnia przedstawiona w Przewodniku, zgodnie z którą w rolnictwie ekologicznym obowiązuje zakaz stosowania nawozów pochodzących od zwierząt z chowu klatkowego, z wykorzystaniem systemów podłóg z listew (szczelinowych) lub w całości z krat, przekraczającego progi określone w załączniku I do dyrektywy 2011/92/UE, narusza znaczenie i zakres rozporządzeń;
- wykładnia ta i jej zmiany dokonane w krótkim czasie naruszają zasady pewności prawa i uzasadnionych oczekiwań;
- wykładnia ta, która jest bardziej restrykcyjna niż wykładnia obowiązująca w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, może spowodować znaczne zakłócenia konkurencji między producentami w poszczególnych państwach członkowskich.

W dwóch odpowiedziach na skargę, zarejestrowanych w dniach 7 maja 2021 r. i 9 września 2022 r., INAO wnosi o oddalenie skargi [...]. Twierdzi, że podniesione przez stronę skarżącą zarzuty są bezpodstawne.

[...]

Biorąc pod uwagę inne dokumenty znajdujące się w aktach sprawy;

Biorąc pod uwagę:

- traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
- rozporządzenie Rady (EWG) nr 2092/91 z dnia 24 czerwca 1991 r.;
- rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r.;
- rozporządzenie wykonawcze Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r.;

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r.;
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r.;
- rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/1165 z dnia 15 lipca 2021 r.;
- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r.;
- [...]

Uwzględniając, co następuje:

- 1 Z akt sprawy wynika, że w styczniu 2020 r. Institut national de l'origine et de la qualité (INAO) zmienił Przewodnik do europejskich rozporządzeń Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia (WE) nr 834/2007, dokonując, w szczególności, wykładni ustanowionego w załączniku I do drugiego z tych rozporządzeń zakazu stosowania na gruntach ekologicznych nawozów i środków poprawiających właściwości gleby, które pochodzą od zwierząt „z chowu przemysłowego” w ten sposób, że wyklucza on obornik uzyskany „z chowu z wykorzystaniem systemu podłóg z listew (szczelinowych) lub w całości z krat i przekraczającego progi określone w załączniku I do dyrektywy nr 2011/92/UE” oraz obornik „z chowu klatkowego, przekraczającego” te same progi. Stowarzyszenie AFAÍA, będące związkiem zawodowym, którego celem jest obrona zbiorowych interesów producentów nawozów organicznych, wnosi o stwierdzenie nieważności, z powodu nadużycia władzy, decyzji z dnia 4 lutego 2020 r., zgodnie z którą INAO oddaliło jego wniosek o zmianę Przewodnika w zakresie, w jakim definiuje on pojęcie chowu przemysłowego w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 889/2008, oraz o nakazanie INAO dokonania odpowiednich zmian Przewodnika w ciągu miesiąca od doręczenia swojej decyzji i podjęcia w związku z tymi zmianami środków polegających na podaniu ich do wiadomości publicznej w taki sposób, aby wskazać, że nowa wykładnia dotycząca definicji obornika pochodzącego z chowu przemysłowego już nie obowiązuje.
- 2 [...]
- 3 Po pierwsze, [...] rozporządzenia europejskie, które należy uwzględnić, to rozporządzenia obowiązujące w dniu wydania niniejszego orzeczenia, czyli rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 oraz rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/165 z dnia 15 lipca 2021 r. zezwalające na

stosowanie niektórych produktów i substancji w produkcji ekologicznej oraz ustanawiające ich wykazy. Po drugie, mimo że INAO zamieściło na swojej stronie internetowej nowy przewodnik dotyczący przepisów ekologicznych, obowiązujący od dnia 1 stycznia 2022 r., w pkt 192 owego przewodnika powtórzono wykładnię pojęcia „chowu przemysłowego” identyczną z tą zakwestionowaną przez stowarzyszenie AFAÏA, które – jak należy uznać – kwestionuje tym samym twierdzenia zawarte w pkt 192 tego nowego przewodnika.

- 4 Rozporządzenie (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. definiuje w art. 3 „produkcję ekologiczną” jako oznaczającą „*stosowanie [...] metod produkcji zgodnych z niniejszym rozporządzeniem na wszystkich etapach produkcji, przygotowania i dystrybucji*”. Wśród celów produkcji ekologicznej wymienionych w art. 4 wymienia się: „*[...] b) utrzymywanie długotrwałej żyzności gleby; / [...] d) znaczne przyczynianie się do utrzymania nietoksycznego środowiska; / e) przyczynianie się do wysokich norm dobrostanu zwierząt; [...]*”. Zgodnie z art. 5 tego rozporządzenia: „*Produkcja ekologiczna to zrównoważony system zarządzania oparty na następujących zasadach ogólnych: [...]/ g) ograniczenie stosowania środków zewnętrznych, w przypadku gdy wymagane są środki zewnętrzne lub nie istnieją odpowiednie praktyki i metody zarządzania, o których mowa w lit. f), środki zewnętrzne ograniczają się do: / i) środków pochodzących z produkcji ekologicznej; [...] / ii) substancji naturalnych lub substancji będących ich pochodnymi; [...]*”. Zgodnie z art. 6 tego rozporządzenia: „*W odniesieniu do działalności rolniczej i akwakultury produkcja ekologiczna opiera się w szczególności na następujących szczegółowych zasadach: / a) utrzymywanie i poprawa życia w glebie i naturalnej żyzności gleby [...]; / b) ograniczenie do minimum wykorzystania nieodnawialnych zasobów i środków zewnętrznych; / c) recykling odpadów i produktów ubocznych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego jako materiału w produkcji roślinnej i zwierzęcej; [...]*”. Artykuł 9 tego rozporządzenia stanowi, że: „*[...] / 3. Do celów i zastosowań, o których mowa w art. 24 i 25 oraz w załączniku II, jedynie produkty i substancje dopuszczone zgodnie z tymi przepisami mogą być stosowane w produkcji ekologicznej, pod warunkiem że ich stosowanie w produkcji nieekologicznej zostało dopuszczone zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa unijnego oraz, w stosownych przypadkach, zgodnie z przepisami krajowymi opartymi na prawie unijnym. [...]*”. Zgodnie z art. 12 owego rozporządzenia, określającym „*przepisy dotyczące produkcji roślinnej*”: „*1. Podmioty produkujące rośliny lub produkty roślinne przestrzegają w szczególności szczegółowych przepisów zawartych w załączniku II część I. [...]*”. Zgodnie z art. 14 tego rozporządzenia, określającym „*przepisy dotyczące produkcji zwierzęcej*”: „*1. Podmioty utrzymujące zwierzęta gospodarskie przestrzegają w szczególności szczegółowych przepisów dotyczących produkcji zawartych w załączniku II część II [...]*”. Artykuł 24 tego rozporządzenia dotyczący „*dopuszczani[a] produktów i substancji stosowanych w produkcji ekologicznej*” stanowi, że: „*1. Komisja może dopuścić niektóre produkty i substancje do stosowania w produkcji ekologicznej – i umieścić wszelkie takie dopuszczone produkty i substancje w ograniczonych wykazach – w następujących celach: [.] / b) jako nawozy, środki*

poprawiające właściwości gleby i odżywki; [...]”. Załącznik II do tego rozporządzenia stanowi w „Część[ci] I: Przepisy dotyczące produkcji roślinnej”, że: „1.9.2. Żyzność i aktywność biologiczna gleby jest utrzymywana i zwiększana: [...] / c) we wszystkich przypadkach – poprzez stosowanie obornika lub materii organicznej, w obu przypadkach najlepiej przekompostowanych, pochodzących z produkcji ekologicznej. /1.9.3. W przypadku gdy potrzeby żywieniowe roślin nie mogą być zaspokojone przy pomocy środków przewidzianych w pkt 1.9.1 i 1.9.2, można używać – tylko w koniecznym zakresie – wyłącznie nawozów i środków poprawiających właściwości gleby dopuszczonych do stosowania w produkcji ekologicznej na podstawie art. 24. [...]”. Załącznik ten stanowi w „Część[ci] II: Przepisy dotyczące produkcji zwierzęcej”, po pierwsze, w ramach „wymogów ogólnych”, że: „[...] 1.1. Z wyjątkiem przypadku pszczelarstwa zabrania się produkcji zwierzęcej bez gruntów rolnych, w przypadku gdy rolnik zamierzający prowadzić ekologiczną produkcję zwierzęcą nie gospodaruje gruntami rolnymi ani nie zawarł pisemnej umowy o współpracy z innym rolnikiem, jeżeli chodzi o stosowanie ekologicznych jednostek produkcyjnych lub jednostek produkcyjnych w okresie konwersji dla tych zwierząt gospodarskich”, że „1.4.2.1. [...] zwierzęta ekologiczne są wypasane na gruntach ekologicznych [...]”, że „1.6.3. Obsada zwierząt gospodarskich w budynkach zapewnia im komfort i dobrostan oraz spełnienie specyficznych dla danego gatunku potrzeb, oraz zależą w szczególności od gatunku, rasy i wieku zwierząt. [...] / 1.6.8. W wychowie żadnego z gatunków zwierząt stosowanie klatek, boksów i płaskich podestów nie jest dopuszczone /”, i określa, po drugie, w ramach przepisów szczególnych dotyczących różnych gatunków zwierząt, wymagania dotyczące podłóg pomieszczeń gospodarskich, wykluczając wykonanie ich w całości z listew lub krat.

- 5 W celu zastosowania przepisów zawartych w poprzednim punkcie należy odnieść się do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/1165 z dnia 15 lipca 2021 r. Artykuł 2 tego rozporządzenia wykonawczego stanowi, że: „Do celów art. 24 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2018/848 w produkcji ekologicznej jako nawozy, środki poprawiające właściwości gleby i odżywki stosowane w żywieniu roślin [...] można stosować wyłącznie produkty i substancje wymienione w załączniku II do niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że są one zgodne z odpowiednimi przepisami prawa Unii [...]”. Załącznik II stanowi, że „Nawozy, środki poprawiające właściwości gleby i odżywki wymienione w niniejszym załączniku mogą być stosowane w produkcji ekologicznej, pod warunkiem że są zgodne z: / - odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi dotyczącymi produktów nawozowych, w szczególności, w stosownych przypadkach, rozporządzeniem (WE) nr 2003/2003 i rozporządzeniem (UE) 2019/1009; oraz / - przepisami Unii dotyczącymi produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, w szczególności rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009 i rozporządzeniem (UE) nr 142/2011, w szczególności załącznikami V i XI”. Wśród wymienionych produktów znajdują się w szczególności: „Nawóz naturalny”, „Suchy nawóz naturalny i odwodniony nawóz od drobiu”, „Kompostowane odchody zwierzęce, w tym nawóz od drobiu i przekompostowany nawóz naturalny” i „Płynne odchody zwierzęce” ze wskazaniem „Zakazane są produkty pochodzące z chowu przemysłowego”.

- 6 Pojęcie „chowu przemysłowego”, które zostało użyte w wersji francuskiej rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/1165, nie jest zdefiniowane ani w tym ostatnim rozporządzeniu, ani w rozporządzeniu (UE) 2018/848. O ile to samo pojęcie występuje w większości wersji językowych tego rozporządzenia wykonawczego, a w szczególności w wersji angielskiej, o tyle w wersjach duńskiej, niderlandzkiej i portugalskiej używa się pojęcia „chowu bez gruntów rolnych”. To ostatnie pojęcie nie zostało szerzej zdefiniowane w tych dwóch rozporządzeniach, a w pkt 1.1. części II załącznika II do rozporządzenia (UE) 2018/848 podano jedynie, jak wspomniano w pkt 4, że „produkcja zwierzęca bez gruntów rolnych” jest zabroniona w przypadku gdy rolnik zamierzający prowadzić ekologiczną produkcję zwierzęcą nie gospodaruje gruntami rolnymi ani nie zawarł pisemnej umowy o współpracy z innym rolnikiem, jeżeli chodzi o stosowanie ekologicznych jednostek produkcyjnych dla tych zwierząt gospodarskich. Ponadto, z noty grupy ekspertów zwołanej przez Komisję Europejską w maju 2021 r. w celu określenia zakresu pojęcia „chowu przemysłowego” wynika, że w braku precyzyjnej definicji wdrożenie tego pojęcia powinno opierać się na szeregu wskaźników obejmujących w szczególności chów klatkowy, chów niepozwalający zwierzętom na ruch w zakresie 360 stopni, chów bez gruntu rolnego, charakter pomieszczeń (lita podłoga, oświetlenie...), przekroczenie określonych limitów zagęszczenia i warunki żywienia (antybiotyki, organizmy modyfikowane genetycznie).
- 7 Wspomniana w poprzednim punkcie rozbieżność między wersjami językowymi rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/1165 istniała już wcześniej między wersjami językowymi rozporządzenia wykonawczego (WE) nr 889/2008, które to pierwsze rozporządzenie zastąpiło. Itak, na podstawie art. 12 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, który przewidywał stosowanie w rolnictwie ekologicznym obornika pochodzącego z produkcji ekologicznej, ale zezwalał również na stosowanie nawozów i środków poprawiających glebę dopuszczonych przez Komisję, rozporządzenie wykonawcze (WE) nr 889/2008 zezwalało na stosowanie tych samych produktów, także z wyjątkiem tych pochodzących – w wersji francuskiej i angielskiej – z „chowu przemysłowego”, a w innych wersjach z „chowu bez gruntów rolnych”, bez dalszego definiowania tych pojęć, przy czym art. 16 tego rozporządzenia wykonawczego stanowi, że *„Zabrania się produkcji zwierzęcej bez gruntów rolnych, w przypadku której dany podmiot gospodarczy nie gospodaruje gruntami rolnymi lub nie zawarł pisemnego porozumienia o współpracy z innym podmiotem gospodarczym zgodnie z art. 3 ust. 3”*. Ponadto, zezwolenia te określono jako należące do *„zezwoleń na mocy rozporządzenia (EWG) nr 2092/91 utrzymanych na mocy art. 16 ust. 3 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 834/2007”*, który stanowił, że *„Produkty i substancje stosowane przed przyjęciem niniejszego rozporządzenia do celów odpowiadających celom ustanowionym w ust. 1 tego artykułu mogą nadal być stosowane po przyjęciu rozporządzenia. Komisja może w każdym przypadku wycofać takie produkty lub substancje zgodnie z art. 37 ust. 2”*.
- 8 Wcześniej rozporządzenie Rady (EWG) nr 2092/91 z dnia 24 czerwca 1991 r., uchylone rozporządzeniem (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r., nie

nakładało pierwotnie żadnych ograniczeń w stosowaniu omawianych produktów, ale w obowiązującej od 2006 r. francuskiej wersji jego załącznika II przewidywało, w odniesieniu do „obornika” oraz „suchego obornika i odwodnionego nawozu kurzego”: „Pochodzące z ekstensywnej gospodarki rolnej i wyłącznie w rozumieniu art. 6 ust. 5 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2328/91”, przy czym ten ostatni przepis dotyczy „chovu, w którym zagęszczenie bydła mięsnego nie przekracza trzech dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza na hektar powierzchni paszowej”, oraz w odniesieniu do „kompostowanych odchodów zwierzęcych, w tym nawóz kurzy i przekompostowany obornik” i „płynnych odchodów zwierzęcych”: „Zakazane są produkty pochodzące z chowu bez gruntów rolnych”, bez dalszego definiowania pojęcia chowu bez gruntów rolnych. W angielskiej wersji tych przepisów użyto pojęcia chowu przemysłowego. W sporządzonych przez Komisję Europejską wytycznych dotyczących stosowania tych przepisów, w których to wytycznych również użyto terminu „chowu przemysłowego”, podkreślono, iż określenie zakresu tych przepisów należy do państw członkowskich, sugerując, że powinien on obejmować chów, który łączy, z jednej strony, obiekt uniemożliwiający zwierzętom ruch w zakresie 360 stopni lub utrzymujący je w przeważającej mierze w ciemności lub bez leżenia, i, z drugiej strony, brak terenu przeznaczanego do roślinnej produkcji rolnej, aby umożliwić rozrzucanie obornika.

- 9 Na poparcie swojej skargi o stwierdzenie nieważności odmowy zmiany spornych twierdzeń Przewodnika INAO stowarzyszenie AFAIA utrzymuje w szczególności, że stwierdzenia tego przewodnika naruszają zakres przedmiotowych rozporządzeń, ponieważ pojęcie chowu przemysłowego użyte w tych rozporządzeniach należy rozumieć jako odnoszące się do chowu bez gruntów rolnych, podczas gdy wykładnia przyjęta w Przewodniku wyklucza wszelki chów na systemie podłóg z listew (szczelinowych) lub w całości z krat i chów klatkowy powyżej określonej liczby zwierząt, mimo że chów ten niekoniecznie jest chowem bez gruntów rolnych.
- 10 INAO, na swoją obronę, opiera wykładnię przedstawioną w swoim Przewodniku na wymogach rolnictwa ekologicznego, opisanych w preambule do rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r., zgodnie z którymi: „Produkcja ekologiczna jest ogólnym systemem zarządzania gospodarstwem i produkcji żywności, łączącym najkorzystniejsze dla środowiska praktyki, wysoki stopień różnorodności biologicznej, ochronę zasobów naturalnych, stosowanie wysokich standardów dotyczących dobrostanu zwierząt i metodę produkcji odpowiadającą wymaganiom niektórych konsumentów preferujących wyroby wytwarzane przy użyciu substancji naturalnych i naturalnych procesów”. INAO wskazuje również, że wyciągnęło konsekwencje ze zmian terminologii we francuskiej wersji rozporządzeń (WE) nr 834/2007 i (WE) nr 889/2008, które pojęciem „chowu przemysłowego” zastąpiły pojęcie „chowu bez gruntów rolnych”, które znajdowało się w zmienionym rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2092/91 z dnia 24 czerwca 1991 r. INAO podnosi, że interpretując pojęcie chowu przemysłowego jako odnoszące się do

warunków przetrzymywania zwierząt, zarówno pod względem swobody poruszania się i dostępu do przestrzeni zewnętrznych, jak i obsady zwierząt, oraz kierując się powszechnym rozumieniem wyrazu „przemysłowy” jako odnoszącym się do mechanizacji procesów i masowego charakteru produkcji, organy francuskie zamierzały wykluczyć gospodarstwa, których wielkość i warunki hodowli nie są zgodne z celami wspomnianego rozporządzenia, do których należą dobrostan zwierząt i zaufanie konsumentów do łańcucha produkcyjnego rolnictwa ekologicznego, a zatem nie naruszyły kontekstu i celów rozporządzenia (WE) nr 889/2008. INAO precyzuje, iż badanie przeprowadzone w kwietniu 2020 r. przez Krajową Federację Rolnictwa Ekologicznego wśród 19 państw członkowskich wskazuje, że pojęcie chowu przemysłowego jest interpretowane przez większość z nich jako odnoszące się również do gospodarstw stosujących systemy klatkowe, podłogi z listew (szczelinowe) i krat oraz przekraczających określone progi pod względem liczby zwierząt przypadających na jeden chów. Z badania tego wynika jednak, że progi stosowane przez te państwa członkowskie są w niektórych przypadkach bardziej restrykcyjne niż progi stosowane przez INAO, które przyjęło progi wymienione w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko, która wymaga, aby poddać ocenie „*urządzenia do intensywnej hodowli drobiu lub świń o pojemności większej niż: / a) 85 000 stanowisk dla brojlerów, 60 000 stanowisk dla kur; / b) 3000 stanowisk dla świń produkcyjnych (ponad 30 kg); lub / c) 900 stanowisk dla macior*”, oraz że niektóre państwa członkowskie zachowują również kryteria dotyczące żywienia zwierząt, wykluczając pasze zawierające organizmy zmodyfikowane genetycznie.

- 11 W pierwszej kolejności, pojęcie „chowu przemysłowego” nie zostało zdefiniowane w rozporządzeniu (UE) 2018/848 ani w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2021/1165, ani też w poprzednich rozporządzeniach, które posługiwały się tym pojęciem. Ponadto, z akt sprawy wynika, że pojęcie to jest różnie interpretowane w poszczególnych państwach członkowskich. Niektóre państwa członkowskie nadal bowiem utożsamiają to pojęcie z pojęciem chowu bez gruntów rolnych, podczas gdy inne państwa członkowskie rozróżniają te dwa pojęcia i definiują pojęcie „chowu przemysłowego” poprzez odniesienie do wymogów technicznych i progów w zakresie liczby zwierząt, a nawet, w przypadku niektórych z nich, do wymogów w zakresie żywienia.
- 12 W drugiej kolejności, z przywołanych w pkt 4 i 5 przepisów wynika po pierwsze, że w przypadku ekologicznej produkcji roślinnej obornik stosowany do nawożenia gleby sam powinien zasadniczo pochodzić z produkcji ekologicznej, ale jeżeli nie pokrywa to potrzeb żywieniowych roślin – i tylko w koniecznym zakresie – dopuszcza się stosowanie nawozów i środków poprawiających właściwości gleby dozwolonych w rolnictwie ekologicznym, określonych w załączniku II do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/1165. O ile z tych przepisów wynika również, po drugie, że w przypadku ekologicznej produkcji zwierzęcej zabroniona jest produkcja bez gruntów rolnych, w chowie żadnego z gatunków zwierząt stosowanie klatek, boksów i płaskich podestów nie jest

dopuszczone, a pomieszczenia, w których przebywają zwierzęta, powinny – w przypadku bydła, owiec i świń - posiadać powierzchnię do leżenia lub wypoczynku o konstrukcji litej bez listew, a w przypadku drobiu – posiadać przynajmniej jedną trzecią powierzchni podłogi w postaci litej, niezłożonej z listew ani z krat, a w przypadku kur niosek – wystarczającą część powierzchni do gromadzenia odchodów, o tyle same te elementy nie są wystarczające, z uwagi na wątpliwości wskazane w pkt 11, do ustalenia, czy pojęcie „chovu przemysłowego” użyte w załączniku II do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/1165, w świetle kontekstu tego przepisu i celu, jakemu służy to uregulowanie, należy utożsamiać z pojęciem „chovu bez gruntów rolnych”, a w przeciwnym razie – czy pojęcie to musi obejmować, powyżej określonej liczby zwierząt, stosowanie systemów składających się w całości z listew, krat lub klatek.

- 13 Odpowiedź na zarzut stowarzyszenia AFAÏA dotyczący tego, że wykładnia wynikająca z zaskarżonych twierdzeń narusza znaczenie i zakres przepisów rozporządzenia (UE) 2021/1165 zakazujących stosowania w rolnictwie ekologicznym nawozów i środków poprawiających właściwości gleby pochodzących z chovu przemysłowego, zależy zatem od odpowiedzi na następujące pytania: po pierwsze, czy pojęcie „chovu przemysłowego” należy interpretować jako równoważne z pojęciem chovu bez gruntów rolnych; po drugie, w przypadku udzielenia na poprzednie pytanie odpowiedzi, że pojęcie „chovu przemysłowego” jest odrębne od pojęcia chovu bez gruntów rolnych, jakie kryteria należy wziąć pod uwagę w celu ustalenia, czy dany chów należy uznać za przemysłowy w rozumieniu załącznika II do rozporządzenia.
- 14 Pytania, o których mowa w pkt 13, są decydujące dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu i stwarzają poważne trudności interpretacyjne wobec braku orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wyjaśniającego przedmiot i zakres spornych przepisów. Należy zatem skierować sprawę do tego Trybunału zgodnie z art. 267 traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i do czasu wydania orzeczenia przez Trybunał zawiesić postępowanie w sprawie skargi stowarzyszenia AFAÏA.

POSTANAWIA:

[...] Postępowanie w przedmiocie skargi wniesionej przez stowarzyszenie AFAÏA zostaje zawieszono do czasu wydania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzeczenia w przedmiocie następujących kwestii:

- 1) Czy załącznik II do rozporządzenia Komisji (UE) 2021/1165 z dnia 15 lipca 2021 r. przyjętego do celów wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. należy interpretować w ten sposób, że pojęcie chovu przemysłowego, które się w nim znajduje, jest równoważne z pojęciem chovu bez gruntów rolnych?

2) Jeżeli pojęcie chowu przemysłowego jest odrębne od pojęcia chowu bez gruntów rolnych, jakie kryteria należy wziąć pod uwagę w celu ustalenia, czy dany chów należy uznać za przemysłowy w rozumieniu załącznika II do rozporządzenia (UE) 2021/1165?

[...]

DOKUMENT ROBOCZY